

Risale-i Nur'dan özetle, imanın altı rüknünü akla kapı açması amacıyla örnek vererek bilgilendirir misiniz?

Bu sorunun cevabı veya talebinin karşılığı nerde ise bütün Risale-i Nur Külliyyatı olduğu için kapsamlı ve geniş bir özet yapmamız çok zor. Ama iman rükünlerinin birbiri ile nasıl bir bağ ve münasebet içinde olduğuna ve bir rüknün diğerine nasıl delil ve netice olduğuna kısaca işaret edelim.

İmanın altı rüknü birbirini ispat ettiği gibi, birbirlerini de iktiza eder. Adeta bir zincirin halkaları gibi birinden ayrı düşünülemezler. Bir binayı oluşturan unsurlar gibidir, bir unsur olmaz ise bütün bina çöker.

İman esasları içinde en önemli ve temel esas Allah'a imandır. Diğer bütün iman rükünleri Allah'a iman rüknü üstüne bina olmuştur. Allah'a imana dair bütün deliller diğer rükünlere de delil teşkil eder. Hatta Üstad'ın ifadesi ile bir delil içinde diğer iman rükünleri zımni olarak bulunur ve görünür.

Mesela kainattaki adalet ve mizan fiilinde, hem Allah'ın varlığı ve birliği, hem Adl isminin manası, hem ahiret hayatının gerekliliği, hem kaderin plan ve programı, hem dolaylı olarak peygamber ve kitaplara imanın gerekliliği manaları zımni olarak vardır. Bunlardan bazıları kuvvetli ve sarıh olarak görünür, bazıları dikkat ister; bazıları da muhakemey-i akliye ile anlaşılır vs. Ama hepsi arasında kuvvetli gereklilik bağı vardır.

Kur'an kitap olarak zaten bütün iman rükünlerini ispat ve izah ediyor. Hz. Peygamber (asv) Kur'an'dan bağımsız değildir. Melekler kitap ile nebi arasında vasıtaadır vs. Bütün iman rükünleri parçalanması mümkün olmayan bir bütün gibidir. Birisi birisine hem delil hem de neticedir.